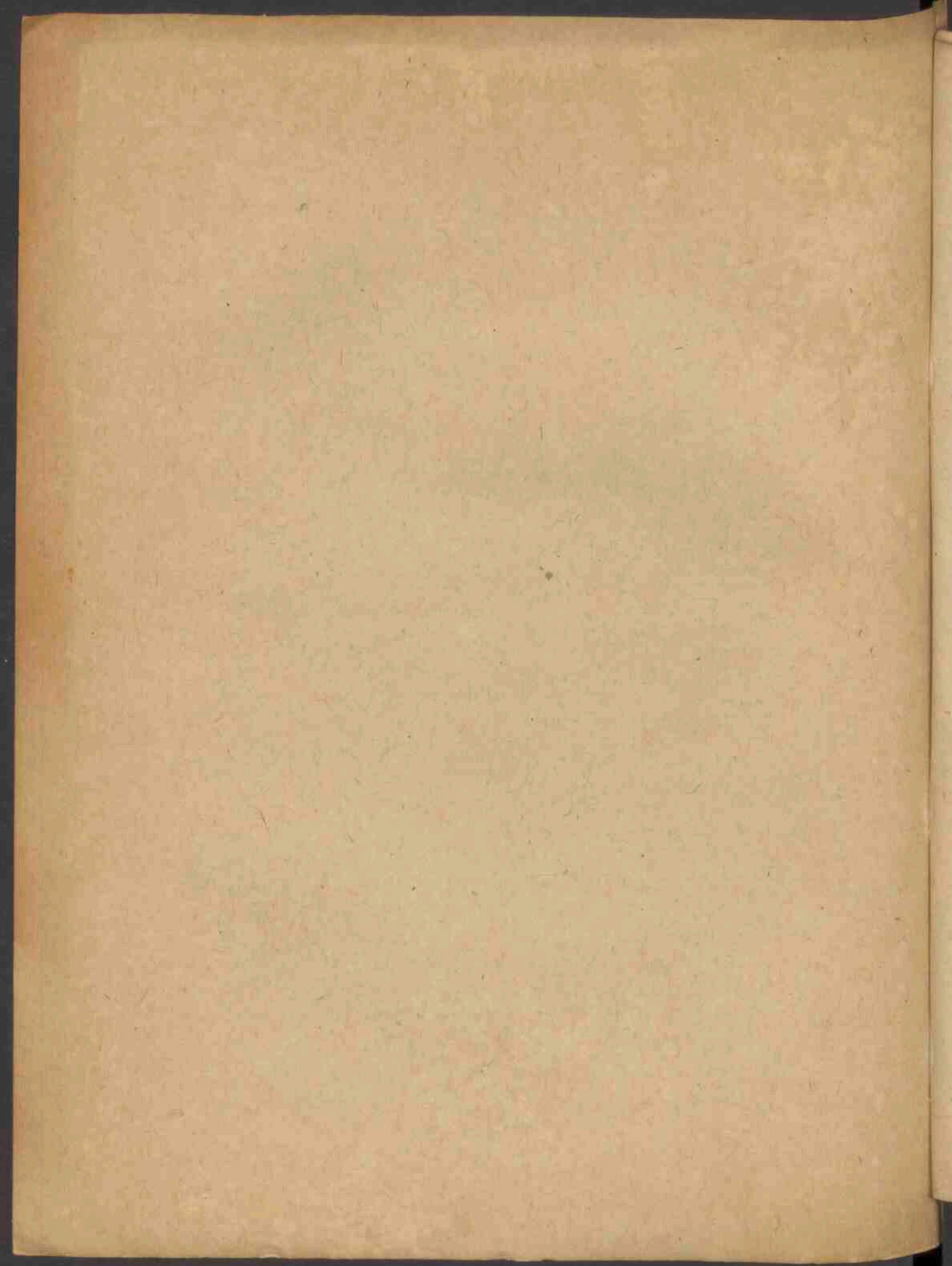

**De vruchten van't monster van den Treves, : Toe-ghevoeght
Aen de Ed. Heeren de Vaders van Gods Kercke, ende aen
allen Patriotten van ons lieve Vader-Landt, ende Oost ende
West-Indische Compagnie.**

<https://hdl.handle.net/20.500.14918/461987>

1630.
K.B.4019

De Vruchten van't Monster van den Treves, T 2371

Toe-ghevoeght

Aen de Ed. Heeren de Va-
ders van Gods Kercke/ ende aen allen
Patriotten van ons liebe Vader-Landt/ ende Oost
ende West-Indische Compagnie.

Door een Lief-hebber der selver.

Door aensprake van't Serpent ende sijne Supposten
comt den Mensch in 't verderf.

Ghedrukt in 't Jaer ons Heeren M. DC. XXX.

Erwaerde Heeren / Vaders ende Patriotten/
wanneer men dit Monster-dier van Creves soude wil-
len schilderen / om weder een te betoonen watter achter
schijnt / weet niet ofter een Schilder ter Werelt is / die't
soo soude comen af beelden / dat hy ons daer in soude te
kennen geven de swarigheydt die onse Pacomelinghen
zijn te verwachten / soo wy comen Creves te maechen
metten Coninck van Spaengien ende Keyser, doch ofter eenighe Patriotten
waren / die't selve begeerden te laten schilderen / om tot een Testament hare
Pacomelinghen achter te laten / tot waerschouwinghe om te mijden by
tijds de Tyranijs die onse Dooz-Ouders (Godt betert) maer al te veel
gheproeft hebben / door de bloedige Placcaten van den Coninck van Spaen-
gien ende synen Bloet-raedt / in't werck ghestelt door Duc d'Albe ende an-
dere sijne Supposten / soo soudet aldus af beelden:

In't midden van't Borst te stellen een schoone gheblanckette Hoere
mette Borsten bloot / vriendelijck ende seer aentreckende / als de Ho-
ren ghemeenlijck doen / om alle de Werelt tot haer te locken: aen de
rechter zijde den Obersten der Duwelen / Lucefer met een deel Cra-
wels inde handt / daer achter den Coninck van Spaengien en synen Bloet-
Raedt / met Galghe / Bast / Rat / Oper ende Swaert / aende sincker zijde
den Paus van Romen ende synen gheschozen hoop / tusschen hem ende Co-
ninck van Spaengien, de Paters van de Iesewijten met Blaesbalcken in de
handen / om de tanden van Lupsius ende het byer van oneenigheyt in onse
Provintien te doen branden / achter die moetmen stellen allerley verscheu-
rende gedierse / als Leeuwen, Draken, Tygers, Schorpioenen, Basilisques, Ser-
penten, Slanghen, Wolven ende Vossen, want 'tis een Monster van ver-
scheuwentheit / om nu te betoonen hoemen dit Monstreux Dier soude t'on-
der brengen / so moetmen onder aen de rechter zijde stellen de byome Predi-
canten ende Patriotten van Godts Kercke / ende aen de sincker zijde de
Patriotten en Ophouwers van de Oost ende van de West-Indische Com-
pagnie, d'eene bechtende met het Gebedt tot God / d'andere mettet swaert
ende macht vande Oost en van de West-Indische Compagnie, d'welck den
eenigen middel is / wanneer die woort gemainteneert / om nimmermeer wy
noch onse Pacomelingē te verballen in de Tyranijs van den Spaengiaert,
hebbe tot dien eynde hier by willen voeghen naerder corte verclaringe den
Creves aert / als het Monster van den Creves / ende reden waerom den
Coninck van Spaengien ons Creves presenteert / Alles tot waerschouwin-
ghe van de Patriotten van ons lieve Vaderlandt, van Godts Kercke, ende
vande Oost ende West-Indische Compagnie. VAERT WEL.

DEN TREVES AERT.

I.

Wanneer eerwaerde Vrundt, den Heere der Heyrcrachten
 Ons had betoont veel heyls, ja boven ons verwachten,
 Selfs als den *Spaenjaert* wreet, alreede was ghesint
 Te dooden longh en Oudt, te worghen Moer en Kint,

II.

Wanneer die groote Godt, des Vyandts boose ganghen
 Alreed' nu hadt ghesteuyt, en inden strick ghevanghen,
 Hem, die seer onverwacht, door heymelijck verstandt
 So diep ghevallen was, in't midden van ons Landt,

III.

Doen bleef de Vyant staen, verstelt en seer verslaghen
 En dacht het is nu tijt van Treves te ghewaghen,
 En crijcht hier een *Papist*, en daer een *Remonstrant*
 Een lossen *Lybertijn*, of *Menist* aen de hant.

IV.

Die roepen al ghelijck, met opghesparde kaken
 Daer moet een Treves zijn, een Treves moet men maken,
 Wat baet doet ons den Krijgh, de Treves gheeft profijt
 De Treves maeckt ons vry, van sweert en dieren rijt.

V.

Dit en blijft daer niet by, maer comt in naerder achten
 Soo by den Hooghsten Raedt, als Subalterne machten,
 Men neemter op reces, met een ghestaefte verbondt,
 Dat yeder een dit stuck, soud' wegghen inde grondt.

VI.

Wat wijders volghen sal, dat wil den tijdt noch leeren,
 De saeck beveel ick Godt, en onse wijse Heeren,
 Doch ick vrees seer dat hier, eyghen-baet onder speelt,
 Die ons dus schoon op-pronckt, dit lieve Treves beelt.

VII.

Maer evenwel ick hoop dat veel ver-siende Mannen
 Het breyn van haer vernuft, in crachten sullen spannen
 Om met een defrich schrift, ons clae te wijzen aen,
 Dat Treves is fenijn, 'twelck ons nae'thert sal gaen.

VIII.

Dat Treves is een Dier, Monstreux aen allen kanten,
 Dat lieflijck vleyen can, om ons so in te planten,
 Een yver tot de vree, gheen Vreed', maer vredes schijn,
 Want wie sich daer op bouw, die sal bedroghen zijn.

IX.

Een Dier, een seltsaem Dier, dat yeder een can firelen,
 Is vrundtliick van ghelaet, weet lieffelijck te quelen,
 Beloofst veel schijn goet eerst, maer steeckt met sijnen steert,
 Soo datmen wel te recht, daer van mach zijn verveert.

X.

Een Dier met Vrouwen hayr, maer scherpe *Tyghers* tanden,
 Een Dier wel sacht van huyl, maer harde stale handen,
 Een Dier dat wonder veel, wil schijnen dat het gheeft,
 En even-wel een Dier, dat in ons schade leeft.

XI.

Die dit niet en gheloofst, (als weynich zijnd' ervaren)
 Die sie de Treves aen, van de voorgaende Iaren,
 De tijdt die heeft gheleert, voor desen dat dit Dier,
 Ons lieve Vader-Landt, ghestelt heeft in een Dier,

XII.

Een Vyer van haet en twist, van hevige dispuuten,
 Een Vyer vol van onrust, soo binnen 'sLandts als buyten,
 Daer door de gronden vast, van ons lief Vader-Landt,
 Wierden om ver gheruckt, en t'eenemaal verbrandt,

XIII.

Doen sachmen eerit ter deech, (tot onlust van den vromen)
 Hoe datmen Godes Leer, hier in 't Landt aenghenomen,
 Seer hart vervolghen ginck, dat Treves had ghegift
 Ons 'tLandt te jaghen uyt, of te maken *Papist*.

XIV.

'Twas al in roef gheset, in Dorpen en in Steden,
 De vroomste Patriotten wierden niet gheleden,
 De vrede van Gods Kerck, de waerheydt van sijn Woort,
 Hadden byna gantsch uyt, en wierden seer verstoort,

XV.

De liefde die verdween, eylaes in allen Steden,
 Ontfonden hier en daer, veel ongherechtigeden,
 Justicy (waerde Vrouw) hier altydts hoog gheacht,
 Was in seer groot ghevaer, van te werden vercracht.

XVI.

De Burgher-Krijgh nam toe, met Wapen tegbens Wapen,
 Nu hier, nu daer waren, bloetstortinghen gheschapen,
 Doen wast, eylaes! doen wast, dat wy qualijck ghestelt,
 Seer na waren ghebracht, onder 'sVyandts gheweldt.

XVII.

Ten wasser niet ver af, dan onse Godt van boven

(Diemen daer voor altyjds, moet dancken ende loven)
Heeft door ons vrome *Prins Mauritz*, den dapp'ren Helt,
De saeck te recht ghebracht, en wederom herstelt,

XVIII.

Daerom ick seer verschrick, als ick begin te dencken,
Dátmen ons nu wed'rom, met dit Dier wil gaen crencken,
Wat foudet anders zijn, elck zy wel op sijn hoedt,
Als een doortlijck Serpent, in ons Boesem ghevoedt.

XIX.

De Vaders van dit Dier, dit moetmen u waerschouwen,
Wat is het doch voor volck, of waer voor moet men s'houwen,
'Tis *Papist*, *Arminiaen*, *Lyberriyn* en *Menist*,
Die ons dit spel beraen, die ons maken dees twist.

XX.

Hier meed' Eerwaerde Vrundt, besluyt ick mijne reden,
'tIs dunckt my ghenoech, om de gheleghentheden
Van Treves te verstaen, soo't u noch niet ghenoecht,
Latet wat anders van, u werden by ghevoecht.

Vruchten van 'tMonster van den Treves.

1. **A**lso den staet van 'tLandt onvast is door de *Arminiaensche* factien/ is te verwachten een *Inlandtsche* Oorloghe.
2. **M**akende Treves metse Coninck van *Hispanien*/ sal zijn macht aen den *Keyser* transporteren / ghelijck hy inden laetsten Treves heeft ghedaen tot ruïne van 't *Palts-Graven Landt* ende *Bohemien*/ sal ofte door den *Keyser* dese Landen d'Oorloghe aendoen met meerder macht / dan den *Spaenjaert* heeft ghedaen / door dien sy haer macht te samen sullen brengen/ ofte den *Spaenjaert* sal onse *Geallieeerde* aen-tasten ende die d'een booz ende d'ander naer sien 't onder te brengen/ en dat ghedaen zijnde/ dese Landen alsdan niet gheweldt te overvallen.
3. Den Treves van vierendertich Jaren icht zijnde/ is niet anders te verwachten dan een bloedighe Oorloghe/ de *Soldaten* die den Oorloge nu ghewent zijn / sullen vercrooken ofte doot zijn/ de oude *krijghslieden* en *Patriotten* sullen mede dese *Werelt* ghepasseert zijn/ de Landen daer van ontbloot zijnde / wat isser anders te verwachten dan de ruïne van *Gods* *Kercke* ende onse *Paconcelinghen* te brengen in een bloedt-badt ende *slavernije* van onsen ghemeenen *Opand*: alsoo dat den Coninck van *Hispanien* door een Treves sal becomen dat hy noyt door Oorloge heeft konnen krijghen.

4. Dat yemandt soude willen segghen / de Landen hebben geen mid-
del langer te Oorloggen / also sy veel ten achteren zijn: So den Keyser haer
mette getransporteerde macht van den Spaengiaert op 'tlijf valt / sullen
de Landen dan gelt comen binden om de Oorloghe tegen den Keyser te
voeren: veel beter nu / dewijle de Patriotten liever nu inde Oorloghe
dobbelt willen gheven / daerse by tijde van Treves weynich ofte niet
sullen willen contribueren.

5. Door Treves sullen veel Personen uyt dese Landen vertrecken /
d'een hier d'ander daer / alsoo dat dese Landen van hare Inwoonders
ontbloot zijnde / d'Incomsten verminderen sullen / alsoo datte Landen
door den Treves ten achteren sullen blijven.

6. Is te considereren datmen ter Zee meer Roovers sal binden dan
nu / door dien die van Vlissinghen alleen over de 70. Wybuiters Jaer-
lijck in Zee hebben / die door Treves by den Turck en by die van Algiers
sullen overloopen / tot ruïne van de Negotie deser Landen.

7. Men d'ander zijde sullen de Coopvaerders / comende van Vranck-
rijck, Bretagnien ende andere plaetsen gheladen zijnde / die nu in dese
Landen incomen / varen binnen Duynkercken, Oostende ende andere
plaetsen / waer door dese Landen berooft sullen werden van hare Rec-
ringhe ende Incomsten.

8. Den Treves getroffen zijnde / sal den Coninck van Hispanien sijn
Landen open stellen om daer te handelen / ende dat om onse beste ghes-
monteerde Schepen uyt dese Landen te locken / ende deselve sien te koop-
pen / om sijne macht ter Zee te verstercken / en een generael Arrest te doen
tegen dat den Treves uytgaet / soo crijght hy alle de Schepen voor niet.

9. Het principaelste / waerom den Coninck van Hispanien dese Lan-
den den Treves aenbietet / is / dat hy siet door de Oorloghe dese Landen
nimmermeer te comen verwinnen / maer datte Landen van God door
de Oorloghe worden versterckt ende gheseghent / te meer door de macht
van de West-Indische Compagnie die de Coninck van Hispanien het
herte raecht / ende is ende sal wesen mette hulpe Gods / den onderganck
van gheheel Hispanien ende Portugael / door de groote macht die de
West-Indische Compagnie teghenwoordigh ter Zee heeft.

10. Alsoo dat dese Landen nu door de Patriotten sulcken macht ter
Zee brenghen sonder cost van 't Landt / datter gheen Potentaet ter We-
relt is / die 't selve can naer volghen / ende soo Godt deselve beliest meer
ende meer te segghen / ghelijck hy nu dese twee Jaren herwaerts heeft
begonnen te doen / sullen de Landen verrijcken / ende den Spaengiaert
soo dwinghen / dat hy geen ghelt comende oversenden om de Oorloghe
hier

hier te voeren/in sijne Provincien mutinatie sal comen/ alsoo dat hy sal ghenootsaecht zijn de Landen te quitteren/ soo wy hem maer willen beloben gheen Oorloghe te water door de West-Indische Compagnie meer aen te doen.

11. Dan alwaer't schoon dat de xij. Landen in eenigheyt t'samen quame/so moeten ebenwel metten Spaengiaert ofte Keeser nimmermeer Paps ofte Trebes maken/ also deselve zijn grondt Opanden van Godts Kercke ende de Patriotten/ die oock gheswozen hebben/ dat alle de Nederlanders inden hooghsten graet hebben begaen Crimen læsæ Majestatis, verbeint hebbende sij ende goet/ ende datmen de Ketters gheen Eedt moet houden/ wanneer sy maer voordeel daer by comen doen.

12. Dese Landen behoorden van geen Trebes te willen hoozen/dan eerst met advijs van onse Gheallieerde /delwelcke wanneer men die soude maken/moet geschieden met Zabandt/Vlaenderen ende d'andere Provincien/midts sy eerst alle de Spaengiaerts te Lande wyl senden ende de Jesuwijten na Bomen stieren/maer niet metten Spaengiaert ofte den Keeser/ ende ter contrarien de Oost en West-Indische Compagnie in haer G'trop te malingeneren en staende te houden/ om de Landen/ die den a' Mijch van Hispanien door Tyrannije geusirpeert heeft/ in te nemen/ ende deselve in haer Wydom te stellen/ om alsoo door de Oost en West-Indische Compagnie den Handel mette selve te drijven.

13. Dit alles so gheschiedende / salmen sien de floratie deser Landen/ ende den seggen Godts over deselve meer ende meer/ daer ter contrarien door den Trebes met Hispanien de totale ruïne ende onderganc van Godts Kercke ende dese Landen is te verwachten/ ende dat onse Kinderen/ daer voor wy insonderheyt behoorden te sorgen/sullen werden Slaven van onse Opanden.

14. Is noch te considereren/ dat so haest den Trebes ghemaecht is/ dat alle de Cooplieden die Rieden in ghemonteerde Schepen / zijn een recht derde van alle datse inde selve Rieden ende Rijsekeren quijt/ door dien de onghemonteerde Schepen de goederen te Vachte meer dan een derde beter coop comen voeren dan de ghemonteerde Schepen comen doen/ waer door de ghemonteerde Schepen ende Minutie van Oorloghe een derde sullen afflaen/ ende peder die sal deselve sien te vercoopen/ waer door de Landen sullen versterckt wordē van haer macht te Water/ende onsen Opandt sal daer door worden versterckt/door dien hy die sal soecken te coopen. Hier wyl alle dese voorgaende pointen comen de Patriotten merckelijck sien de groote swaricheyt die dese ons Landen
ende

ende onse Pacomelinghen staen te verwachten/ soo wy Treves maken
metten Coninck van Spaengien ende sijne Adherenten.

R E D E N E N

Waerom den Coninck van Hispanien ons
Treves presenteert.

1. **D**at hy niet d' Oorloghe ons niet can vermeesteren.
2. Dat sijne Comptoirren ledich zijn.
3. Dat hem Schepen ende des selfs ghereedtschappen ende Volck onthreucken.
4. Dat hy den Oorloghe in Italien mach voeren.
5. Dat hy den Keyser mach assisteren om die van de Religie om te brengen.
6. Dat hy den Oorloghe Brabant ende Vlaenderen Peringh-loos zijnde niet langher buyten muynatie can houden/ ende deselve niet langher van ghelt can versien.
7. Dat hy de West-Indische Compagnie vermeent wyt de Wapenen te krijghen / om als dan sijn Schatten wyt de West-Indien alomne lyber te becomen.
8. Dat hy by tijde van Treves sich can voorsien van goede Schepen ende dependencien van dien.
9. Dat hy het Zee-varende Volck sal soecken wyt het Landt te trecken.
10. Dat hy zijne Fortereffen inde West-Indien alsoan beter can Fortificeren ende met alle behoeften versien.
11. Dat de finantien deser Landen in noodt sullen geraken / oermits de Ghemeenten by tijde van Oorloghen nu ghewillich geven/ ende in Treves niet sullen willen contribueren.
12. Dat hy niet presenteren van't West-Indische Gout en beloften van groote avancen onder de Arminianen sal arbejden om de Landen in Civile Oorloghe te brengen.
13. Dat hy onse militie in decadentie brengen mach / ende de beste Officiers ende Soldaten ons ontrecke.
14. Dat hy't bovenstaende alles verricht zijnde door last vande Paus ons inder haest mach overvallen door d'cene oft d'andere pretentie/ al hadde hy hem schoon niet vele redenen verbonden.
15. De reden is/ datmen de Ketterers gheen gheloofte behoeft te houden.

F I N I S.

